

ΘΥΜΙΑΜΑ

«Θυμιάμά Σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς»

Ἑβδομαδιαῖο περιοδικό • Ἀριθμ. φύλ. 86

30 Δεκεμβρίου 2018

Συντάκτης: Ἐπίσκοπος Ἱερραίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΡΤΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΙΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ

1. Ἡ σημερινή Κυριακή, ἀδελφοί χριστιανοί, εἶναι μετὰ τὴν Γέννηση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὸν γεννηθέντα Μεσσία τὸν ἐπισκέφθηκαν μάγοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολή. Αὐτοὶ ἦταν ἐθνικοί, γιατί δὲν εἶχαν λάβει τὴν ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ, ὅπως οἱ Ἰουδαῖοι. Ἀλλά ἦταν γραμμένο στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ὅτι ὁ Μεσσίας θὰ προσκυνηθεῖ καὶ ἀπὸ τοὺς Ἐθνικούς. Ἔτσι στὴν προσκύνηση τοῦ γεννηθέντος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τοὺς μάγους βλέπουμε τὴν ἐκπλήρωση τῆς παλαιᾶς αὐτῆς προφητείας. Οἱ μάγοι ὅταν ἔφθασαν στὰ Ἱεροσόλυμα ἐρώτησαν τὸν βασιλέα Ἡρώδη ποῦ γεννήθηκε ὁ Μεσσίας. Μάλιστα δὲν τὸν εἶπαν «Μεσσία», ἀλλὰ τὸν εἶπαν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων. Αὐτὸ ἐτάραξε τὸν Ἡρώδη, γιατί φοβήθηκε ὅτι θὰ χάσει αὐτὸς τὴν βασιλεία του καὶ γι' αὐτὸ θέλησε νὰ θανατώσει τὸν γεννηθέντα Μεσσία. Ἀπὸ τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς δὲ τῶν Ἰουδαίων ἔμαθε ὅτι ὁ Μεσσίας πρόκειται νὰ γεννηθεῖ στὴν Βηθλεέμ. Αὐτὸ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης τὸ εἶπε στοὺς μάγους μέ τὴν ἐντολή, ἂν βροῦν τὸν νεογέννητο βασιλέα νὰ ἐπιστρέψουν νὰ τοῦ τὸ ποῦν, γιὰ νὰ πάει καὶ αὐτὸς νὰ τὸν προσκυνήσει, στὴν πραγματικότητα ὅμως νὰ τὸν θανατώσει. Ἀλλά τὸ αἰμοβόρο σχέδιο τοῦ Ἡρώδη ματαιώθηκε, γιατί οἱ μὲν μάγοι ἔλαβαν σὲ ὄνειρο θεία ἀποκάλυψη νὰ μὴν ἐπιστρέψουν στὸν Ἡρώδη, στὸν δὲ Ἰωσήφ, ὅπως μᾶς εἶπε ἡ σημερινή εὐαγγελικὴ περικοπή, δόθηκε ἐντολή ἀπὸ τὸν ἄγγελο Κυρίου νὰ παραλάβει τὸ Παιδίον Ἰησοῦ καὶ τὴν Μητέρα Του, τὴν Παναγία, καὶ νὰ φύγει στὴν Αἴγυπτο, γιατί ὁ Ἡρώδης σκοπεύει νὰ φονεύσει τὸ Παιδίον.

2. Πράγματι ὁ Ἰωσήφ, κατὰ τὴν ἐντολή τοῦ ἀγγέλου, παρέλαβε τὸ Παιδίον καὶ τὴν Μητέρα Του καὶ ἔφυγε στὴν Αἴγυπτο. Πρέπει νὰ ὑποθέσουμε ἐδῶ ὅτι ἔχει γίνει ὁ σαραντισμὸς τοῦ Ἰησοῦ, γιὰ τὸν ὁποῖο μᾶς ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς. Ἀλλά, γιατί τόση ταλαιπωρία γιὰ πορεία πρὸς τὴν Αἴγυπτο, ἐνῶ μπορούσε νὰ διασωθεῖ θαυματουργικά ὁ Ἰησοῦς Χριστός; Οἱ ἐρμηνευτὲς τῶν Ἁγίων Γραφῶν μᾶς λέγουν ὅτι αὐτὸ ἔγινε γιὰ νὰ φανεῖ ὅτι πραγματικά σαρκώθηκε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὅτι πραγματικά ἔγινε ἄνθρωπος. Στὴν πορεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς τὴν Αἴγυπτο καὶ στὴν φυγὴ του πάλι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο ὁ Εὐαγγελιστὴς βλέπει τὴν ἐκπλήρωση τῆς προφητείας τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ στὸν προφήτη Ὡσηέ, ποῦ λέγει «ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου». Οἱ Ἰουδαῖοι βέβαια τὸν λόγον αὐτὸν τοῦ προφήτου τὸν ἀναγάγουσιν εἰς ἑαυτοὺς, σὸ ἔθνος τους. Καὶ πραγματικά φαίνεται ὅτι ὁ προφήτης εἶπε τὸν λόγο του γι' αὐτούς. Ἀλλά, ὅπως λέγει ὠραῖα ὁ ἐρμηνευτὴς Ζιγαβηνός, εἶναι νόμος προφητείας, πολλές φορές πολλὰ πράγματα νὰ λέγονται γιὰ ἄλλους, νὰ ἐκπληρώνονται ὅμως σὲ ἄλλους. Γιὰ παράδειγμα: Τὸ «διαμεριῶ αὐτούς ἐν Ἰακώβ καὶ διασπερῶ αὐτούς ἐν Ἰσραὴλ» (Γεν. 49,7) ποῦ λέχθηκε γιὰ τοὺς ἀδελφούς Συμεῶν καὶ Λευῖ, πραγματοποιήθηκε ὄχι σ' αὐτούς, ἀλλὰ στοὺς ἐγγόνους του. Ἔτσι λοιπὸν καὶ ἐδῶ: Τὸ λεχθέν στὸν προφήτη Ὡσηέ «ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου» λέχθηκε μὲν κατὰ πρῶτον γιὰ τὸν Ἰσραὴλ πραγματοποιήθηκε ὅμως κυρίως στὸν πραγματικὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, τὸν σαρκωθέντα Ἰησοῦ Χριστό (βλ. Μ. 129,152). Πάντως ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος στὴν πορεία αὐτὴ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὴν Αἴγυπτο βλέπει νὰ ἐπαναλαμβάνεται ἡ ζωὴ τοῦ λαοῦ του, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν Χαναάν πῆγε στὴν Αἴγυπτο, ἀλλὰ καὶ ἐξῆλθε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

3. Βλέποντας ὁ Ἡρώδης ὅτι ἀπατήθηκε ἀπὸ τοὺς μάγους, διέταξε νὰ σφαγοῦν τὰ νήπια τῆς Βηθλεέμ ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ κάτω, γιὰ νὰ συμπεριληφθεῖ σ' αὐτὰ καὶ ὁ Ἰησοῦς. Γιατί ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ κάτω; Φαίνεται ὅτι ὁ Ἡρώδης ὑπολόγισε ὅτι ὁ ἀστὴρ φάνηκε κατὰ τὴν γέννηση τοῦ Χριστοῦ καὶ

ὄχι πρὶν ἀπὸ αὐτὴν, ὅπως εἶναι τὸ ὀρθό. Ὑπελόγησε τὸν χρόνον τῆς πορείας ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν εἰς τὴν Ἱερουσόλυμα περίπτου στὸν ἓνα χρόνον, ἔβαλε καὶ παραπάνω ἄλλον ἓνα, καὶ γι' αὐτὸ ὑπελόγησε νὰ εἶναι ἕως δύο ἐτῶν τὰ νήπια πού θά σφαγοῦν, γιὰ νὰ εἶναι σ' αὐτὰ ὅπωςδὴποτε ὁ Ἰησοῦς. Τὰ σφαγέντα αὐτὰ νήπια ἦσαν οἱ πρῶτοι μάρτυρες. Ἡ παράδοση μᾶς λέγει ὅτι τὰ νήπια πού σφάγησαν ἦσαν 14.000. Ἡ Βηθλεέμ ὅμως ἦταν μία μικρὴ πόλις καὶ ἄς λάβουμε πάλι ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐσφάγησαν μόνον τὰ ἄρρενα. Φαίνεται λοιπὸν ὡς μέγας ὁ ἀριθμὸς τῶν νηπίων 14.000. Θὰ πρέπει ὅμως νὰ σεβαστοῦμε τὴν παράδοση, πού ἀριθμεῖ σὲ 14.000 τὸν ἀριθμὸν τῶν σφαγέντων νηπίων, γιὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτὸς σχετίζεται μὲ τὸν ἀριθμὸν 144.000, πού γράφει ἡ Ἀποκάλυψη (εἰς 14,1) περὶ τῶν σεσωσμένων, πού ἀκολουθοῦν τὸ Ἄρνιον Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπου ἂν ὑπάγει. Ὁ συνδυασμὸς αὐτὸς τῶν δύο ἀριθμῶν σημαίνει ὅτι γιὰ νὰ σωθοῦμε, γιὰ νὰ ὑπαγομεθα στὸν ἀριθμὸν 144.000, πρέπει νὰ ἔχουμε ἀγνότητα καὶ τὸ μαρτύριον, γιὰ τὸ αὐτὰ τὰ δύο εἶχαν τὰ σφαγέντα νήπια τῆς Βηθλεέμ. Αὐτὰ τὰ δύο μᾶς κάνουν ἀκολουθοῦν τοῦ Ἄρνιου, μὲ τὸ Ὅποιο ἦταν οἱ 144.000. Διὰ τὴν σφαγὴν τῶν νηπίων ἐγένετο πολὺς θρῆνος καὶ κλαυθμὸς τῶν μητέρων τους. Σ' αὐτὸ ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, ὅπως ἀκούσαμε πάλι στὴν σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ, βλέπει τὴν ἐκπλήρωση μιᾶς παλαιᾶς προφητείας τοῦ Ἱερεμίου. Ὁ προφήτης ὁμιλεῖ γιὰ τὸν θρῆνον τῆς Ραχήλ, τῆς ἀγαπητῆς συζύγου τοῦ Ἰακώβ, γιὰ τὰ τέκνα της, πού τὰ βλέπει πορευόμενα ἐξόριστα στὴν Βαβυλῶνα (βλ. 38,15).

4. Πέθανε ὁ Ἡρώδης. «*Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου*» μᾶς εἶπε τὸ Εὐαγγέλιον. Ὅπως τὸ μαρτυρεῖ ἡ ἱστορία, ὁ θάνατος τοῦ Ἡρώδου ἦταν οἰκτρὸς. Κατὰ τὴν ἐντολὴν τῶν ἀγγέλων ὁ Ἰωσήφ φεύγει ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον πρὸς τὴν «*γῆ Ἰσραὴλ*», δηλαδὴ τὴν Παλαιστίνην. Δὲν πηγαίνει ὅμως στὴν Ἰουδαίαν, γιὰ τὴν ἐκεῖ βασιλευε ὁ σκληρὸς Ἀρχέλαος, ἀλλὰ πηγαίνει στὴν Γαλιλαίαν, στὴν ὁποία ἡγεμόνας ἦταν ὁ Ἡρώδης Ἀντίπας, λιγώτερον σκληρὸς ἀπὸ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἀρχέλαου.

Ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας ὁ Ἰωσήφ κατοίκησε ἐν τῇ πόλει Ναζαρέτ, καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, κατὰ τὴν συνήθειάν του, βρίσκει σ' αὐτὸ ἐκπλήρωση παλαιοῦ προφητικοῦ λόγου ὅτι ὁ Μεσσίας θὰ κληθεῖ «*Ναζωραῖος*». Ἀλλὰ δὲν βρίσκουμε πούθενά, σὲ κανένα προφήτη, τέτοια προφητεία. Αὐτὸ συμβαίνει, ὅπως λέγουν οἱ ἐρμηνευτὲς, γιὰ τὸ ὅτι «*γὰρ τὴν ἀμέλεια τῶν Ἑβραίων καὶ γιὰ τὴν συνεχῆ ἀιχμαλωσίαν τους πολλὰ βιβλία χάθηκαν*». Τὰ ἀπωλεσθέντα αὐτὰ βιβλία θὰ εἶχαν πιθανόν γραμμὴν τὴν προφητείαν αὐτήν. Ἀλλὰ πιθανόν πάλι, ὅπως μᾶς λέγουν πάλι οἱ ἐρμηνευτὲς, ἀγράφως θὰ λεγόταν μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ὁ Μεσσίας θὰ κληθεῖ «*Ναζωραῖος*». Ἀλλὰ θὰ σᾶς πῶ, χριστιανοί μου, καὶ μία ἄλλη ἐρμηνεία, τὴν ὁποία παρακαλῶ νὰ προσέξετε. Οἱ προφῆτες στὴν Παλαιὰ Διαθήκη καλοῦν τὸν Χριστὸν «*βλαστὸν*» ἀπὸ τὴν γενεάν τοῦ Δαβὶδ (βλ. Ἠσ. 11,1. 53,2. Ζαχ. 3,8. 6,12). Θυμηθεῖτε τὴν Καταβάσιν πού ψάλλομε στὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ, «*Ράβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί* (εἶναι ὁ πατήρ τοῦ Δαβὶδ) *καὶ ἄνθος ἐξ αὐτῆς Χριστέ ἐξ τῆς Παρθένου ἀνεβλάστησας* (βλαστὸς)». Ὁ βλαστὸς δὲ στὴν ἑβραϊκὴ γλῶσσαν, στὴν ὁποία γράφηκε πρωτοτύπως ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, λέγεται «*νέτσερ*». Ἡ ὀνομασία αὐτὴ εἶναι πολὺ κοντὰ πρὸς τὴν ὀνομασίαν «*Ναζωραῖος*». Δηλαδὴ ἐδῶ ἔχομε ἓνα λογοπαίγνιον τῶν λέξεων «*Νέτσερ*» καὶ «*Ναζωραῖος*».

Ἀδελφοί χριστιανοί, νὰ ἀγαπᾶμε τὸν Ναζωραῖον Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ αὐτὸν νὰ ἀκολουθοῦμε πάντα καὶ στὴν Βηθλεέμ, ὅπου γεννήθηκε, καὶ στὴν Αἴγυπτον, ὅπου πῆγε πρόσφυγας καὶ στὴν Ναζαρέτ, ὅπου κατοίκησε, ἀλλὰ καὶ στὸν Γολγοθᾶ, ὅπου σταυρώθηκε, γιὰ τὴν ἡμετέραν ἁμαρτίαν καὶ ἵνα ἡμεῖς ἔσώθωμε. Ἡ πινακίδα στὴν κεφαλὴν τοῦ γράφει «*Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος*»!

Μέ πολλές εὐχές,

† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας